

BIULETYN
Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego

Warszawa, 20 czerwca 1954 r. Nr 13 (58) Poz. 84 — 88

TREŚĆ:

OKÓLNIKI

PISMA OKÓLNE

84.

OKÓLNIK Nr 33

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

Znak KS-I/D-1a

z dnia 9 czerwca 1954 r.

w sprawie okresowego informowania kierowników budów o ekonomicznych wynikach budów i obiektów.

Wykonanie zadań stawianych przedsiębiorstwom w zakresie obniżki kosztów własnych oraz wygospodarowania planowej akumulacji wymaga, aby:

1) kierownicy budów i kierownicy obiektów byli informowani o wysokości zaplanowanych i poniesionych kosztów prowadzonych przez nich budów oraz aby koszty te były stale analizowane w celu oddziaływania na ich obniżkę,

2) służby planowania doprowadzały plany kosztów do budów i obiektów,

3) służby finansowo-księgowe dostarczały terminowo dokładne dane liczbowe, dotyczące poniesionych kosztów na budowach i poszczególnych obiektach.

W związku z tym, polecam, co następuje:

§ 1. 1. Służby finansowo-księgowe, zaopatrzenia i planowania samodzielnie bilansujących jednostek budowlano-montażowych obowiązane są sporządzać następujące miesięczne zestawienia analityczne:

1) zestawienia wyników ekonomicznych obiektów według wzoru, stanowiącego załącznik Nr 2 do niniejszego okólnika,

2) zestawienia wyników ekonomicznych budowy według wzoru, stanowiącego załącznik Nr 3 do niniejszego okólnika.

2. Objaśnienia, dotyczące sposobu sporządzania zestawień, o których mowa w ust. 1 oraz związany z tym podział pracy pomiędzy poszczególne służby zawiera instrukcja, stanowiąca załącznik Nr 1 do niniejszego okólnika.

§ 2. Jednostki podległe Centralnym Zarządom: Montażu Urządzeń Elektrycznych oraz Instalacji Przemysłowych sporządzają dla obiektów, których wartość kosztorysowa nie przekracza 30.000,— zł wspólne zbiorcze zestawienia wyników ekonomicznych tych obiektów, odrębnie dla poszczególnych budów.

§ 3. W czasie obowiązywania niniejszego okólnika nie należy stosować rozdziału 7 instrukcji tymczasowej o zasadach, trybie i metodach analizy finansowo-ekonomicznej działalności jednostek organizacyjnych budownictwa przemysłowego, stanowiącej załącznik do zarządzenia Nr 122 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 18 sierpnia 1951 roku (Biuletyn Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego Nr 3, poz. 15).

§ 4. Okólnik obowiązuje od dnia 1 czerwca 1954 roku do odwołania.

DYREKTOR GENERALNY

Inż. St. Bęć

Załącznik Nr 1 do okólnika Nr 33
Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego
z dnia 9 czerwca 1954 r.

INSTRUKCJA

objaśniająca cel, zasady i sposób sporządzania miesięcznych zestawień wyników ekonomicznych budowy i obiektu.

I. Założenia ogólne.

1. Miesięczne zestawienia wyników ekonomicznych budowy i obiektu mają na celu oddziaływać bezpośrednio i w porę w kierunku obniżenia kosztów budowy poprzez stałe, miesięczne informowanie kierowników budów o wysokości zaplanowanych i poniesionych kosztów budów oraz o kształto-

waniu się ważniejszych wskaźników techniczno-ekonomicznych.

2. Zestawienia te w swych podstawowych częściach, informujących o kosztach budowy czy obiektu, z jednej strony przez porównanie danych planu z faktycznym wykonaniem wskazują na stopień odchylenia poniesionych kosztów w stosunku do zadań planowych, z drugiej zaś strony, drogą porównywania samych wyników ekonomicznych budowy, dają sprawdzian wykonywania lub niewykonywania przez budowę założonej rentowności.

3. Postawione kierownictwu budowy zadania obniżki kosztów budowy wymagają, aby zarówno budowy jak i obiekty posiadały doprowadzone do nich plany kosztów, mające stanowić poza danymi kosztorysu podstawę do wszelkiego rodzaju analizy.

4. Wymienione zestawienia należy wypełniać w następującej kolejności i terminach:

1) jako pierwsza, w terminie do dnia 20-go następnego miesiąca po miesiącu sprawozdawczym wypełnia je służba finansowo-księgowa,
2) jako następna, w terminie do dnia 22-go — służba zaopatrzenia,
3) w ostatniej kolejności — służba planowania.

Służba planowania po uzupełnieniu zestawień dotyczącymi ją danymi obowiązana jest najpóźniej do dnia 25-go następnego miesiąca po miesiącu sprawozdawczym rozesłać kompletnie wypełnione zestawienia poszczególnym kierownikom budów jednostki.

II. Zestawienie wyników ekonomicznych obiektu.

5. Miesięczne zestawienie wyników ekonomicznych obiektu przeznaczone jest przede wszystkim dla kierownika obiektu (kierownika odcinka robót).

Zestawienie ma na celu wskazać kierownikowi obiektu:

1) czy i w jakim stopniu poniesione w miesiącu sprawozdawczym koszty budowy obiektu odbiegają od założeń planu miesięcznego,
2) w jaki sposób układają się poniesione w czasie od rozpoczęcia robót koszty budowy obiektu w stosunku do wartości pełnego kosztorysu netto obiektu (po wyeliminowaniu z jego wartości brutto zadań oszczędnościowych i marży zysku), stanowiącego w tym ujęciu planowy koszt obiektu.
   Przy analizowaniu tych danych należy przyjąć pod uwagę stopień zaawansowania robót, ustalony na koniec okresu sprawozdawczego,
3) jak przedstawia się rentowność budowy obiektu w miesiącu sprawozdawczym i w okresie od początku robót w stosunku do rentowności założonej w planie,
4) jak przebiega fakturowanie i to zarówno w odniesieniu do robót siłami własnymi jak również robót wykonywanych przez podwykonawców,
5) jak kształtowało się zużycie materiałów objętych limitowaniem.

6. Kierownicy budów obowiązani są bezzwłocznie po otrzymaniu zestawień obiektów od służby planowania doręczyć je zainteresowanym kierownikom obiektów względnie kierownikom odcinków budowy. Przesyłając wymienione zestawienia mają oni obowiązek zamieścić na zestawieniach, w przewidzianym na ten cel miejscu, uwagi co do zauważonych nieprawidłowości w układaniu się kosztów, fakturowania lub zużycia materiałów oraz dopilnować, aby zainteresowani kierownicy obiektów rozważyli bliżej te uwagi i aby zastosowali środki mające na celu poprawę kształtowania się tych danych w następnych okresach.

7. Zestawienia wypełniają w kolejności ustalonej w cz. I, pkt 4 niniejszej instrukcji służby: finansowo-księgowa, zaopatrzenia i planowania, przy czym:

1) **służba finansowo-księgowa**
   — rubr. 4 i 6 (poz. 1 — 8), cz. I (poniesione koszty),
   — dane części II (fakturowanie),
2) **służba zaopatrzenia**
   — cz. IV (zużycie materiałów objętych limitowaniem),
3) **służba planowania**
   — rubr. 3 i 5 cz. I (plan i kosztorys netto),
   — rubr. 3, 4 i 6 (poz. 9 — 11) cz. I (wartość robót i wyniki),
   — poz. 12,
   — cz. III (dane kosztorysowe brutto).

8. Poszczególne części zestawienia należy wypełniać w sposób następujący:

cz. I — koszty, wartość robót i rentowność

rubr. 3

poz. 1 — 8 — w oparciu o doprowadzony do obiektu przez jednostkę miesięczny plan kosztów, skorygowany przez wskaźnik wynikający z porównania wartości robót wykazanych w B 1 z wartością robót w OP1,

poz. 9a i 9b — wpisując dane ze sprawozdania B1 za miesiąc sprawozdawczy

rubr. 4

poz. 1 — 8 — na podstawie danych analitycznej kartoteki księgowej, prowadzonej w przekroju obiektów,

poz. 9a i 9b — jak w rubr. 3

rubr. 5

poz. 8 — przyjmując za podstawę ostateczną wartość kosztorysu i odejmując od niej wyliczoną uprzednio wartość zadań oszczędnościowych oraz kwotę planowej marży zysku. Sumę tej pozycji powinien w miarę możliwości kierownik budowy lub obiektu rozłożyć na składniki kalkulacyjne w pozycji od 1 do 7.
W przypadku braku kosztorysu należy do rubryki tej wprowadzić dane zestawienia kosztów, stanowiącego nieodłączną część projektu wstępnego kosztów budowy (z rozbiciem na obiekty),

rubr. 6

poz. 1 — 8 — jak w rubr. 3,

poz. 9a i 9b — przyjmując dane od początku roku sprawozdania B1 powiększone o ewentualne dane od początku roku ze sprawozdania za miesiąc grudzień roku poprzedniego (w przypadku gdy obiekt został rozpoczęty w roku poprzednim),

poz. 12 — wypełnia się wskaźnikiem procentowym uzyskanym z porównania wartości robót wykonanych od początku budowy z wartością robót do wykonania w/g tabeli elementów scalonych.

Część II — **Fakturowanie**

— wpisuje się dane z analitycznej kartoteki księgowej obiektu.

Część III — **Kosztorys**

— nie wymaga wyjaśnień.

Część IV — **Zużycie materiałów objętych limitowaniem**

— zarówno dane limitów jak faktycznego zużycia wpisuje się z prowadzonych przez magazyny budów kart limitowych obiektów. W poszczególnych rubrykach, przeznaczonych dla materiałów objętych limitowaniem należy wpisywać zużytą ilość materiałów we wskazanych w nagłówku jednostkach miary (wagi).

III. Zestawienie wyników ekonomicznych budowy.

9. Miesięczne zestawienie wyników ekonomicznych budowy informuje kierownika budowy o:

1) rocznym i miesięcznym planie finansowym budowy,

2) poniesionych kosztach rzeczywistych budowy w miesiącu sprawozdawczym i w okresie od początku roku,

3) rentowności budowy wynikającej z faktycznego wykonania robót i o jej kształtowaniu się w stosunku do założeń planowych,

4) przebiegu fakturowania zarówno z tytułu robót siłami własnymi jak i robót prowadzonych przez podwykonawców,

5) ważniejszych wskaźnikach techniczno-ekonomicznych budowy, dotyczących zatrudnienia, wydajności, średniej płacy, funduszu płac, wykorzystania maszyn budowlanych, mechanizacji oraz wykonania norm pracy,

6) stanie środków obrotowych na budowie, a w szczególności o stanie zapasów materiałowych oraz o stanie należności nieuregulowanych przez zleceniodawców, a wynikłych z odmowy zapłaty względnie skreśleń z faktur, niezałatwionych w trybie reklamacji.

10. W części IV wzoru kierownicy budów obowiązani są opierając się o przeanalizowane przez kierowników obiektów zestawienie wyników ekonomicznych obiektów, umieścić istotne i charakterystyczne uwagi w odniesieniu do stwierdzonych w zestawieniu odchyleń od założeń planowych.

11. Zestawienie wypełniają w kolejności ustalonej w części I, pkt. 4 niniejszej instrukcji służby: finansowo-księgowa, zaopatrzenia i planowania, przy czym:

1) **służba finansowo-księgowa**

rubr. 5 i 6 (poz. 1 — 8) cz. I (koszty, wartość robót, rentowność)

dane części II (fakturowanie),

dane części IV pkt. 2 (należności w trybie reklamacji),

2) **służba zaopatrzenia**

dane części IV pkt. 1 (zapasy),

3) **służba planowania**

rubr. 3 i 3 części I (plan kosztów, wartość robót i wynik)
rubr. 5 i 6, poz. 9 — 11 (wartość robót i wynik),
dane części III (wskaźniki techniczno-ekonomiczne).
Dane dotyczące wskaźników służba planowania uzyskuje korzystając z pomocy służby zatrudnienia (zatrudnienie, średnia płaca, fundusz płac, normy pracy) oraz służby głównego mechanika (wykorzystanie maszyn budowlanych, mechanizacja).

12. Poszczególne części zestawienia należy wypełniać kierując się następującymi wskazaniami:

część I — koszty, wartość robót i rentowność

rubr. 3

poz. 1 — 8 — w oparciu o doprowadzony przez jednostkę do budowy roczny plan kosztów,

poz. 9a i 9b — w oparciu o roczny plan przerobu doprowadzony przez jednostkę do budowy,

rubr. 4

poz. 1 — 8 — w oparciu o doprowadzony przez jednostkę do budowy miesięczny plan kosztów, skorygowany przez wskaźnik wynikający ze stosunku wartości robót w B1 do wartości robót w OP1,

poz. 9a i 9b — przyjmując dane od początku roku sprawozdania B1, powiększone o ewentualne dane od początku roku ze sprawozdania za miesiąc grudzień roku poprzedniego (w przypadku gdy obiekt został rozpoczęty w roku poprzednim).

Część II — Fakturowanie

— wpisuje się dane z analitycznej kartoteki obiektu księgowości (po uprzednim ujęciu danych obiektów w zbiorcze dane budów),

Część III — Wskaźniki techniczno-ekonomiczne.

13. Wyliczając wskaźniki techniczno-ekonomiczne, służba planowania powinna wyprowadzać je z dokumentacji względnie sprawozdawczości budów, tej samej, która służy do sporządzania sprawozdawczości statystycznej dla GUS oraz mieć na uwadze, aby w ujęciu zbiorczym wskaźniki techniczno-ekonomiczne wszystkich budów pokrywały się z danymi odpowiednich wzorów wymienionej sprawozdawczości statystycznej.

1) **produkcja, zatrudnienie, wydajność i średnia płaca**

rubr. 3

poz. 1 — wypełnia się z wzorów OP1,

poz. 2 — wypełnia się ze sprawozdawczości B1 (za miesiąc sprawozdawczy),

poz. 3 — stanowi sumę pozycji 1 od początku roku,

poz. 4 — wypełnia się ze sprawozdania B1 (od początku roku),

rubr. 4

wypełnia się podobnie jak rubryki 5, 6 i 7 na podstawie dokumentacji poszczególnych budów (zleceń akordowych),

poz. 1 — w sposób przewidziany dla rubr. 3, poz. 2, dz. IV, wzoru B5,

poz. 2 — w sposób przewidziany dla rubr. 4, poz. 2, dz. IV, wzoru B5,

poz. 3 i 4 — stanowią sumy poz. 1 i 2 od początku roku,

rubr. 5

poz. 1 — w sposób przewidziany dla rubr. 3, poz. 2a, dz. IV, wzoru B5,

poz. 2 — w sposób przewidziany dla rubr. 4, poz. 2a, dz. IV, wzoru B5,

poz. 3 i 4 — stanowią sumy poz. 1 i 2 od początku roku,

rubr. 6

poz. 1 — w sposób przewidziany dla rubr. 3, poz. 2a, „w tym postojowe" dział IV wzoru B5,

poz. 2 — w sposób przewidziany dla rubr. 4, poz. 2a, „w tym postojowe" dział IV wzoru B5,

rubr. 7

poz. 1 — w sposób przewidziany dla rubr. 3, poz. 2b, dz. IV, wz. B5,

poz. 2 — w sposób przewidziany dla rubr. 4, poz. 2b, dz. IV, wz. B5,

rubr. 9

poz. 1 — wynika z podzielenia danych rubr. 5 przez dane rubr. 3,

poz. 2 — w sposób przewidziany dla rubr. 7, działu I, wzoru B5,

poz. 3 i 4 wylicza się biorąc za podstawę odpowiednie dane od początku roku.

2) **fundusz płac**

poz. 1 — wypełniać należy z operatywnych planów budów funduszu płac, jakie sporządzają służby zatrudnienia w oparciu o wzór OP5 oraz o specjalną w tym zakresie instrukcję. Dane te należy korygować wskaźnikiem wynikającym z porównania B1 z OP1,

poz. 2 — wypełnia się w sposób przewidziany dla rubryk 10, 11, 12 wzoru B7 (suma tych rubryk) — „grupa A, robotnicy produkcji budowlano-montażowej", przy czym należy pamiętać aby w podsumowaniu kwartalnym stanowiła ściśle dane wzoru B7,

poz. 3 i 4 — stanowią sumy pozycji 1 i 2 od początku roku,

3) **wykorzystanie maszyn budowlanych**

rubr. 2

w rubryce tej należy umieścić 5 najważniejszych grup maszyn pracujących na terenie budowy. Grupy te należy podać z pomiędzy wymienionych w sprawozdaniu GUS B4,

rubr. 4

rubrykę tę wypełnia jednostka ściśle według zadań określonych dla danego miesiąca na budowie, według wskaźników wykorzystania (sezonowości) i planu remontów, z tym, że suma zadań miesięcznych w roku musi być równa zadanym normom dla tej grupy maszyn,

rubr. 5

należy podać ściśle sumę przerobów dla danej grupy maszyn, wykazaną w rubryce 19 sprawozdania B4,

rubryka 6

stanowi sumę rubryk 3 wypełnianych dla poszczególnych miesięcy od początku roku,

rubr. 7

stanowi sumę rubryk 4 wypełnianych dla poszczególnych miesięcy od początku roku.

4) **mechanizacja**

wskaźniki dotyczące zmechanizowania robót wylicza się w oparciu o nadsyłane dane z budów. Dane te na budowach obowiązani są opracowywać dla jednostek co miesiąc technicy dokonujący obmiarów robót, dla asortymentów robót ustalonych w sprawozdawczości GUS B4a (w ujęciu resortowym rozszerzonych na pełny asortyment podany we wzorze zestawienia),

poz. 1 — wypełnia się w sposób przewidziany dla rubr. 6, wz. B4a,

poz. 2 — wypełnia się w sposób przewidziany dla rubr. 7, wz. B4a.

5) **Wykonanie norm pracy**

wskaźniki wykonania norm pracy należy wyliczać dla budów zgodnie ze sposobem przewidzianym dla działu I wzoru Z-3-B sprawozdawczości GUS, dla asortymentów robót wymienionych we wzorze zestawienia budowy.

Część IV — Środki obrotowe.

14. pkt. 1a — wpisuje się łączny normatyw grupy (zapasy materiałowe), wynikający z operatywnego planu produkcyjnego budowy,

pkt 1b — wykazać należy rzeczywisty stan zapasów materiałowych na budowie według danych księgowości materiałowej,

pkt 2 — do pktu tego obowiązuje dołączenie szczegółowego zestawienia.

IV. Postanowienia końcowe.

15. Wyniki ekonomiczne poszczególnych budów winny być omawiane na okresowych naradach produkcyjnych organizowanych przez kierownictwo jednostki.

16. Centralne zarządy i zjednoczenia mogą w miarę uzasadnionej potrzeby powiększać ilość wskaźników techniczno-ekonomicznych budowy.

Nazwa budowy ....
Obiekt Nr. ....
Nazwa obiektu ....

Do użytku służbowego

Załącznik Nr 2 do okólnika Nr 33 Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego z dnia 9 czerwca 1954 r.

MIESIĘCZNE ZESTAWIENIE WYNIKÓW EKONOMICZNYCH OBIEKTU

za m-c .... 195... r.

I. **Koszty, wartość robót, rentowność**

w tysiącach zł.

Lp.	Treść	Skorygowany plan m-czny	Wykonanie za m-c spraw.	Ogólna wartość kosztor. netto i brutto oraz planowy wynik.	Wykonanie od początku robót
1	2	3	4	5	6
1	materiały wg cen zakupu				
2	koszty zakupu i różnice wyceny				
3	robocizna bezpośrednia				
4	eksploatacja maszyn i mechan. bud.				
5	inne koszty bezpośrednie a) wozacy b) pozostałe koszty				
6	razem koszty bezpośrednie				
7	koszty ogólne				
8	razem koszty				
9	wartość robót siłami własnymi a) z materiałami inwestora b) w tym materiały inwestora c) bez materiałów inwestora				
10	Zysk (+) 9c—8				
11	Strata (—) 8—9c				

12 procent zaawansowania robót na koniec m-ca sprawozd. ....

III. Kosztorys	1) wartość kosztorysu podstawowego	2) kosztorysy dodatk.	3) ogólna wartość kosztorysu			
od pocz. robót						
za m-c sprawozd.						
II. Fakturowanie	1) za roboty a) wykonane siłami wł.	b) przez podwykonawców	2) faktury podwykonawców a) objęte faktur. własn.	b) nieobj. faktur. własn.	3) wartość robót wykon. przez podwykon. na które nie wpłynęły faktury	

IV. **Zużycie materiałów objętych limitowaniem**

Lp.	Treść	cegła	cement 150	cement 250	cement 350	piasek	żwir	wapno	stal pręt.	deski	blacha	gwoździe	papa	lepik
		szt	kg	kg	kg	m^3	m^3	kg	t	m^2	kg	kg	m^2	kg
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Limit podstawowy													
2	Limity dodatkowe													
3	Limit łączny													
4	Wykonanie za m-c sprawozdawczy													
5	Wykonanie od początku robót													

V. **Uwagi kierownika budowy** (do wyjaśnienia przez kierownika obiektu)

Należy zbadać i wyjaśnić następujące niekorzystnie kształtujące się pozycje zestawienia (pktów I. II. III.).

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

....
(Kierownik budowy)

.... dnia ....195...

....
(Główny księgowy)

....
(Szef działu planowania)

Nazwa jednostki: ....

Nazwa i Nr budowy. ....

Do użytku służbowego

Załącznik Nr 3 do okólnika Nr 33 Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego z dnia 9 czerwca 1954 r.

MIESIĘCZNE ZESTAWIENIE WYNIKÓW EKONOMICZNYCH BUDOWY

za m-c .... 195 ... r.

I. Koszty, wartość robót i rentowność

Lp.	Treść	Plan roczny	Skorygowany plan m-czny	Wykonanie za m-c sprawozdawczy	Wykonanie od początku roku
1	2	3	4	5	6
1	materiały wg cen zakupu				
2	koszty zakupu i różnice wyceny				
3	robocizna bezpośrednia				
4	eksploatacja maszyn i mechan.				
5	inne koszty bezpośrednie				
	a) wozacy				
	b) pozostałe koszty				
6	razem koszty bezpośrednie				
7	koszty ogólne				
8	razem koszty				
9	wartość robót				
	a) z materiałami inwestora				
	b) w tym materiały inwestora				
	c) bez materiałów inwestora				
10	Zysk (+) 9c—8				
11	Strata (—) 8—9c				

II. Fakturowanie

w tys. zł

	1) za roboty wykonane	a) siłami własnymi	b) przez podwykonawców	2) faktury podwykonawców	a) objęte fakturami własnymi	b) nieobjęte fakturami własnymi	3) wartość robót wykonanych przez podwykonawców na które nie wpłynęły faktury.
od początku robót							
od początku roku							
za miesiąc sprawozd.							

III. Wskaźniki techniczno-ekonomiczne

1) produkcja, zatrudnienie, wydajność, średnia płaca

Lp.	Treść	Produkcja w tys. zł budowl. montaż.	Zatrudnienie: ilość rób. godz. w prod. budowl. montaż. — ogółem	Zatrudnienie: ilość rób. godz. w prod. budowl. montaż. — normalne	Zatrudnienie: ilość rób. godz. w prod. budowl. montaż. — w tym postoj. płatne	Zatrudnienie: ilość rób. godz. w prod. budowl. montaż. — nadliczbowe	Wydajność na 1 rob./godz 3 : 4	Średnia płaca robotników produkcji budowl. montaż.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	plan za m-c sprawozdawczy							
2	wykonanie za m-c sprawozdawczy							
3	plan od początku roku							
4	wykonanie od początku roku							

2) fundusz płac

Lp.	Treść	Ogółem w produkcji budowlano montażowej
1	skorygowany plan za m-c sprawozd.	
2	wykonanie za m-c sprawozdawczy	
3	skorygowany plan od początku roku do końca m-ca sprawozdawczego	
4	wykonanie od początku roku do końca m-ca sprawozdawczego	

3) wykorzystanie maszyn budowlanych

Lp.	Nazwa grupy maszyn	jednostka przerobu	przerób plan. na m-c spraw.	wyk. przer. za m-c sprawozd.	plan przerobu od pocz. roku do końca m-ca	wyk. od pocz. roku do końca miesiąca
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						

4) **mechanizacja**

Lp.	Treść	% zmechanizowania										
		roboty ziemne	przygot. betonu	przygot. zapraw	cięcie i gięcie żelaza	wibrow. betonu	transport pionowy	roboty tynkarskie	malowanie klejowe i olejne	szlifow. lastrico		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	plan roczny											
2	wykonanie od początku roku do końca m-ca sprawozdawczego											

5) **wykonanie norm pracy**

Lp.	Treść	podstawowe działy robót											
		ziemne	ciesielskie	betonowe	zbrojarskie	murarskie	tynkarskie	malarskie	ślusarskie	montaż konstr. stal.	elektro-montaż.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	roboczo-godziny przepracowane												
2	w tym przy pracy normalnej												
3	% znormowania robót												
4	roboczo-godziny zadane wg norm												
5	średni % wykonania norm												

IV. Środki obrotowe

1. Zapasy materiałowe na budowie
   a) normatyw ....
   b) stan faktyczny ....
2. Skreślenie z faktur względnie faktury niezałatwione w trybie reklamacji wg szczegółowego zestawienia (figurującego na koncie 078). ....

V. Uwagi kierownika budowy

....
(Kierownik budowy)

....
(Główny księgowy)

....
(Szef działu planowania)

85.

OKÓLNIK Nr 34
MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO
CENTRALNY ZARZĄD ZAOPATRZENIA MATERIAŁOWO-TECHNICZNEGO

z dnia 7 czerwca 1954 r.

w sprawie zamówień i handlowych warunków sprzedaży wyrobów tartaków, kamieniołomów i żwirowni resortu budownictwa przemysłowego.

W celu ujednolicenia zasad obrotu materiałami, wytwarzanymi przez zakłady produkcji pomocniczej dla zaspokojenia potrzeb budownictwa przemysłowego polecam, co następuje:

§ 1. Jednostki budownictwa przemysłowego zarówno nabywające materiały z tartaków, żwirowni i kamieniołomów resortu, jak również zajmujące się produkcją tarcicy lub eksploatacją kruszywa i kamienia, obowiązane są do ścisłego przestrzegania zasad, podanych w załączonej instrukcji.

§ 2. Okólnik wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1954 r.

w/z MINISTRA

Inż. St. Pietrusiewicz
Podsekretarz Stanu

Załącznik do okólnika Nr 34
Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego
z dnia 7 czerwca 1954 r.

INSTRUKCJA

w sprawie zamówień i handlowych warunków sprzedaży wyrobów tartaków, kamieniołomów i żwirowni resortu budownictwa przemysłowego.

I. Postanowienia ogólne.

§ 1. Przepisy instrukcji dotyczą następujących grup materiałów:

1) kruszywa (żwir siany, żwir płukany i pospółka),
2) materiałów kamiennych (kamień łamany, tłuczeń, kliniec i grysy),
3) materiałów tartacznych.

2. Przepisy instrukcji mają zastosowanie jedynie przy dostawach materiałów, wymienionych w ust. 1 i dokonywanych na rzecz jednostek resortu budownictwa przemysłowego.

§ 2. 1. Dostawcą w rozumieniu instrukcji jest zjednoczenie (przedsiębiorstwo) zbywające materiały.

2. Odbiorcą w rozumieniu instrukcji jest zjednoczenie (przedsiębiorstwo) nabywające materiały.

II. Rozdział materiałów.

§ 3. Centralny Zarząd Zaopatrzenia Materiałowo-Technicznego dokonuje rozdziału kruszywa i materiałów kamiennych, produkowanych przez zakłady podległe Warszawskiemu i Stalinogrodzkiemu Przedsiębiorstwu Eksploatacji Kruszywa i Kamieniołomów oraz materiałów tartacznych dla jednostek budownictwa przemysłowego. Rozdziału materiałów tartacznych dokonuje Centralny Zarząd Zaopatrzenia Materiałowo-Technicznego uwzględniając podział na tarcicę nieobrzynaną, materiały nawierzchniowe, króciaki, deski okorkowe i pozostałą tarcicę obrzynaną.

§ 4. 1. Centralny Zarząd Zaopatrzenia Materiałowo-Technicznego:

1) sporządza rozdzielniki kwartalne stanowiące podstawę realizacji dostaw i przesyła je w terminie 30 dni przed rozpoczęciem kwartału do dostawców,
2) zawiadamia zjednoczenia (przedsiębiorstwa) ogólnobudowlane o wysokości przyznanych im na dany kwartał przydziałów i przesyła kopię zawiadomienia do nadrzędnego centralnego zarządu,
3) zawiadamia centralne zarządy specjalizowane o wysokości przyznanych im przydziałów do rozdziału na podległe im zjednoczenia (przedsiębiorstwa).

2. W przypadku gdy dostawca dysponuje tylko jednym tartakiem, Centralny Zarząd Zaopatrzenia Materiałowo-Technicznego przesyła kopię rozdzielnika również do tartaku; w przeciwnym przypadku dostawca, w oparciu o rozdzielnik opracowany przez Centralny Zarząd Zaopatrzenia Materiałowo-Technicznego sporządza rozdzielnik na podległe mu tartaki.

§ 5. 1. Przy sporządzaniu rozdzielników na materiały tartaczne Centralny Zarząd Zaopatrzenia Materiałowo-Technicznego będzie kierował się, w miarę możności zasadą pokrywania potrzeb poszczególnych jednostek materiałami pochodzącymi z produkcji podległych im tartaków.

2. Centralny Zarząd Zaopatrzenia Materiałowo-Technicznego może zatrzymać 10% planowanej produkcji tartaków, kamieniołomów i żwirowni jako rezerwę interwencyjną.

§ 6. Centralne zarządy specjalizowane, w oparciu o uzyskane z Centralnego Zarządu Zaopatrzenia Materiałowo-Technicznego przydziały, sporządzają podrozdzielniki na materiały tartaczne i przesyłają je do podległych sobie odbiorców, do dostawców oraz do Centralnego Zarządu Zaopatrzenia Materiałowo-Technicznego.

§ 7. 1. W wyjątkowych przypadkach, kiedy przydziały drewna okrągłego do zużycia w stanie okrągłym z dostaw przemysłu kluczowego nie pokrywają potrzeb jednostek resortu, Centralny Zarząd Zaopatrzenia Materiałowo-Technicznego ma prawo zlecać dostawy drewna okrągłego z tartaków budownictwa przemysłowego.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 Departament Planowania rozważy, czy zachodzi konieczność zmiany planów produkcyjnych tartaków.

§ 8. Przydziały nie mogą być zmieniane ani co do ilości, ani co do asortymentu w zasadniczych grupach bez zgody odbiorcy, a w odniesieniu do materiałów tartacznych również bez zgody Centralnego Zarządu Zaopatrzenia Materiałowo-Technicznego.

§ 9. W przypadku zrzeczenia się przydziału zjednoczenie (przedsiębiorstwo) ogólnobudowlane lub centralny zarząd specjalizowany powinny niezwłocznie zawiadomić o tym Centralny Zarząd Zaopatrzenia Materiałowo-Technicznego.

§ 10. Przydziały niezrealizowane z jakichkolwiek powodów w okresie kwartału przechodzą do realizacji na następny kwartał z wyjątkiem materiałów tartacznych, których realizacja w następnym kwartale obciąża przydział danego kwartału.

III. Składanie zamówień.

§ 11. Zawiadomienie o przydziale stanowi podstawę do złożenia zamówienia.

§ 12. Zamówienia należy składać oddzielnie:

1) w przypadku różnych adresów wysyłkowych,
2) na każdy rodzaj lub grupę materiałów.

§ 13. Zamówienie powinno zawierać:

1) nazwę i adres zamawiającego.

2) datę i numer,

3) nazwę i adres jednostki, której materiał ma być dostarczony,

4) ilość, cenę i wartość materiału.

5) oznaczenie materiału w/g obowiązującej nomenklatury z zaznaczeniem rodzaju, klasy, wymiaru, sortymentu, granulacji z ewentualnym powołaniem się na normy, warunki techniczne, katalogi i cenniki,

6) powołanie się na przydział ze wskazaniem daty i numeru zawiadomienia o wysokości przydziału,

7) terminy odbioru lub wysyłki ze wskazaniem ilości materiału, jaka w tym terminie ma być odebrana lub wysłana,

8) miejsce i sposób dostawy (koleją, transportem samochodowym, franco, stacja, bocznica itp.),

9) ewentualne zastrzeżenie, że odbiór lub wysyłka materiału ma być poprzedzona badaniem technicznym, lub że ma być przedstawiony atest techniczny,

10) nazwę i adres jednostki, której należy awizować przesyłkę,

11) ewentualne żądania co do opakowania materiału,

12) warunki płatności z podaniem numeru konta, nazwy kredytu, oraz nazwy i siedziby oddziału banku finansującego płatnika.

§ 14. Odbiorcy składają zamówienia u dostawców w dwóch egzemplarzach:

1) na materiały kamienne i żwir w terminie 20 dni przed rozpoczęciem kwartału,

2) na materiały tartaczne nie później niż w terminie 30 dni przed żądanym terminem dostawy, szczególnie przy zamówieniach na tarcicę wymiarową.

§ 15. 1. Dostawca potwierdza przyjęcie zamówienia:

1) w ciągu 6-ciu dni na żwir i materiały kamienne,

2) w ciągu 14 dni na materiały tartaczne,

przez przesłanie odbiorcy kopii zlecenia skierowanego do zakładu produkcji (tartaku, żwirowni, kamieniołomu), któremu polecono wykonanie danego zamówienia.

2. W odniesieniu do materiałów tartacznych dostawcy posiadający kilka tartaków obowiązani są w terminie podanym w ust. 1 zawiadomić Centralny Zarząd Zaopatrzenia Materiałowo-Technicznego o podziale zleceń na podległe tartaki.

§ 16. W przypadku niemożności wykonania zamówienia na warunkach podanych przez odbiorcę, dostawca przesyła mu protokół rozbieżności:

1) w ciągu 6 dni jeśli chodzi o żwir i materiały kamienne,

2) w ciągu 14 dni jeśli chodzi o materiały tartaczne.

§ 17. 1. Strony powinny niezwłocznie, a najpóźniej w ciągu 7 dni od daty wysłania protokółu rozbieżności uzgodnić warunki wykonania zamówienia.

2. W razie nie dojścia do porozumienia strony powinny przekazać sprawę przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1 do Centralnego Zarządu Zaopatrzenia Materiałowo-Technicznego, który wyda ostateczną decyzję po porozumieniu z zainteresowanymi centralnymi zarządami.

IV. Ceny.

§ 18. 1. Ceny liczone są franco wagon stacja odbiorcza wg obowiązujących w resorcie budownictwa przemysłowego cenników w dniu wysyłki lub wydania towaru.

2. Przy materiałach tartacznych sprzedawanych z tartaków w ilościach mniejszych niż 20 m³ obowiązuje cena cennika tartacznego.

§ 19. Zapłata należności za dostawy dokonywana jest zgodnie z obowiązującymi przepisami.

V. Jakość towaru.

§ 20. 1. Dostarczony towar powinien odpowiadać normom lub ustalonym warunkom technicznym.

2. W przypadku zamówienia towaru nieznormalizowanego lub nieodpowiadającego normom technicznym, jakość towaru powinna odpowiadać warunkom zawartym w zamówieniu.

VI. Realizacja zamówień.

§ 21. 1. W zależności od treści zamówienia, dostawa następuje bądź przez wydanie towaru, bądź przez wysyłkę towaru do miejsca przeznaczenia.

2. Termin dostawy uważa się za dotrzymany, jeżeli dostawca przed jego upływem przygotował towar do wydania lub wydał go przewoźnikowi do przewozu.

3. W przypadku gdy towar ma być wydany z zakładu produkcyjnego, dostawca zawiadomi odbiorcę o przygotowaniu towaru do wydania co najmniej na 7 dni przed wyznaczonym terminem dostawy, wskazując mu jednocześnie zakład produkcyjny, z którego wydanie nastąpi.

§ 22. 1. Odbiór z zakładu produkcyjnego nie podlega reklamacji z wyjątkiem przypadków stwierdzenia wad ukrytych.

2. Załadowania towaru z zakładu produkcyjnego z zasady dokonuje dostawca na własny koszt.

§ 23. W przypadku gdy towar ma być wysłany koleją, ryzyko związane z przewozem spoczywa na odbiorcy, chyba że strata powstała z winy dostawcy.

§ 24. 1. Wysyłkę uważa się za dokonaną w dniu przyjęcia towaru przez kolej do przewozu na podstawie właściwego listu przewozowego.

2. W liście przewozowym należy zażądać przeważenia ładunku, a w odniesieniu do materiałów tartacznych, w razie potrzeby, również przeliczenia sztuk na stacji załadowania.

3. Do przesyłki lub do listu przewozowego powinna być dołączona specyfikacja (atest) wysłanego towaru.

§ 25. Koszty związane z załadowaniem obciążają dostawcę, a koszty związane z wyładowaniem i odbiorem ponosi odbiorca.

§ 26. Dostawca wysyła do odbiorcy (zamawiającego) i do jednostki, której towar ma być dostarczony najpóźniej następnego dnia po dokonaniu wysyłki zawiadomienie pisemne, zawierające powołanie się na zamówienie lub dyspozycję wysyłkową (Nr i data), stację nadania i stację odbiorczą z ewentualnym podaniem bocznicy, dzień wysyłki, nazwę i klasę towaru, numery wagonów, wagę netto każdego wagonu i ilość towarów w m³.

§ 27. Odbiorca obowiązany jest wyładować wagony niezwłocznie po otrzymaniu od kolei zawiadomienia o nadejściu towaru. Koszty i straty spowodowane opóźnieniem wyładowania obciążają odbiorcę.

§ 28. 1. Gdy zachodzi przypuszczenie, że w czasie transportu nastąpił ubytek lub uszkodzenie towaru, odbiorca obowiązany jest przed przystąpieniem do wyładowania towaru, zażądać od kolei sprawdzenia przesyłki i sporządzenia protokółu zgodnie z obowiązującymi przepisami kolejowymi oraz dokonać wszelkich innych czynności, niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności kolei i zachowania prawa dochodzenia od niej odszkodowania, a to pod rygorem utraty prawa do ewentualnych roszczeń wobec dostawcy.

2. Sprawdzenie ilości następuje w drodze przeliczania lub obmiaru, a tam gdzie to jest możliwe, w drodze przeważenia na wadze kolejowej.

3. W przypadku ustalania wagi przesyłki drogą obmiaru należy stosować w odniesieniu do kruszywa i materiałów kamiennych wskaźniki przeliczeniowe, ustalone przez Departament Produkcji Materiałów Budowlanych.

4. Odpis protokółu sporządzonego przez kolej odbiorca prześle dostawcy do wiadomości w ciągu 7 dni licząc od daty sporządzenia protokółu.

§ 29. Dochodzenie roszczeń w stosunku do kolei z tytułu ubytków lub uszkodzenia towaru, należy do odbiorcy, któremu dostawca obowiązany jest oddać do dyspozycji wszelkie dokumenty niezbędne do dochodzenia odszkodowania.

VII. Braki i wady towaru.

§ 30. 1. Jeżeli dostawa nastąpiła w drodze wysyłki towaru, odbiorca powinien niezwłocznie, a najpóźniej w ciągu 4-ch dni od daty otrzymania zbadać towar i w razie stwierdzenia braków ilościowych lub wad jakościowych sporządzić protokół przy udziale czynnika społecznego, a w razie potrzeby wiadomości fachowych — przy udziale biegłego.

2. O zamierzonym sporządzeniu protokółu odbiorca powinien zawiadomić dostawcę i wezwać go do udziału w tej czynności.

3. Jeżeli braki lub wady towarów były tego rodzaju, że nawet przy należytej staranności nie mogły być ujawnione przy odbiorze, termin przewidziany w ust. 1 liczy się od dnia ich ujawnienia.

§ 31. 1. Protokół powinien zawierać:

1) imiona, nazwiska i stanowiska osób obecnych przy sporządzaniu protokółu,
2) treść zarzutów zgłoszonych przez przedstawiciela odbiorcy i wyjaśnień przedstawiciela dostawcy,
3) opis stwierdzonego stanu faktycznego,
4) opis sposobu zabezpieczenia towaru, jeżeli tego dokonano,
5) datę i miejsce sporządzenia protokółu,
6) podpisy osób wymienionych w pkt. 1.

2. Jeżeli przedstawiciel dostawcy jest nieobecny przy sporządzaniu protokółu, należy uczynić w protokóle wzmiankę, czy dostawca został zawiadomiony.

Ponadto należy umieścić w protokóle opinię biegłego, jeżeli był wzywany, a przy opisie stanu faktycznego podać następujące dane:

1) nazwę i adres odbiorcy,
2) numery reklamowanych wagonów,
3) datę wyładowania towaru,
4) nazwę i adres producenta,
5) numer i datę specyfikacji.

§ 32. Odbiorca obowiązany jest pod rygorem utraty roszczeń wobec dostawcy zawiadomić go w terminie 4 dni od daty otrzymania towaru o stwierdzeniu braków lub wad towaru otrzymanego w drodze wysyłki, a jednocześnie wysłać mu odpis sporządzonego w tym przedmiocie protokółu.

§ 33. Dostawca, jeżeli zamierza dokonać oględzin zakwestionowanego towaru, powinien o tym zawiadomić odbiorcę najpóźniej następnego dnia po otrzymaniu protokółu i w ciągu następnych 3-ch dni delegować swego przedstawiciela.

§ 34. Jeżeli otrzymany towar, mimo stwierdzonej niższej jakości, może być użyty do innych celów, odbiorca może żądać obniżenia ceny odpowiednio do zmniejszonej wartości użytkowej nadesłanego towaru.

w/z DYREKTORA
CENTRALNEGO ZARZĄDU
ZAOPATRZENIA
MATERIAŁOWO-TECHNICZNEGO

Z. Ossowski

86.

PISMO OKÓLNE Nr 14
MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO
DEPARTAMENT KSIĘGOWOŚCI

L. dz. KS-I/IB-1a

z dnia 28 maja 1954 r.

w sprawie ewidencji księgowej książek i czasopism wchodzących w skład biblioteki fachowej.

Na podstawie pisma okólnego Nr 15 Ministerstwa Finansów Departament Księgowości L. dz. KS-1482/1/54 z dnia 13 marca 1954 r. w sprawie księgowania książek i czasopism wchodzących w skład biblioteki fachowej Departament Księgowości Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego wyjaśnia co następuje:

1. Książki, czasopisma itp. wchodzące w rozumieniu postanowień Uchwały Nr 997 Prezydium Rządu z dnia 24 września 1953 r. w sprawie rozwoju sieci fachowych bibliotek zakładowych (Monitor Polski Nr A-94, poz. 1306) w skład biblioteki fachowej i zakupywane w trybie przewidzianym w § 6 ust. 1 wspomnianej Uchwały należy ewidencjonować jednolicie jako przedmioty nietrwałe. Nie należy natomiast powyższych książek itp. ewidencjonować jako środki trwałe, a tym bardziej niedopuszczalne jest pozostawienie ich w ogóle poza ewidencją księgową.

2. Zakup omawianych książek itp. należy księgować w sposób następujący:

a) faktura za zakupione książki, dowód zapłaty za abonowane pisma itp.

Wn 121 „rozliczenie faktur i materiałów"
Ma odpowiednie konta rozrachunków z dostawcami lub konta środków pieniężnych,

b) przyjęcie zakupionych książek

Wn 128 „przedmioty nietrwałe" (w użytkowaniu),

Ma 121 „Rozliczenia faktur i materiałów"

i zapis równoległy dokonywany w sumie równej wartości nabycia książek:

Wn odpowiednie konto kosztów (konto 161 — „Koszty administracyjno-gospodarcze" — w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych, biurach projektów budownictwa przemysłowego i jednostek nadzoru inwestycyjnego. Konto 195 — „Koszty składnic i biur zbytu" — w jednostkach pracujących w oparciu o plan kont dla państwowych przedsiębiorstw handlu wewnętrznego. Konto 159 „Koszty ogólno-fabryczne" w pozostałych jednostkach podległych Ministerstwu Budownictwa Przemysłowego).

Ma 129 „Zużycie przedmiotów nietrwałych".

3. Ewidencję analityczną prowadzić należy w sposób następujący:

a) jedna grupowa karta analityczna w ramach konta 128 — „Przedmioty nietrwałe" (w użytkowaniu), obejmująca wszystkie książki, czasopisma itp.

b) ponadto prowadzona jest inwentarzowa księga biblioteczna, zawierająca co najmniej poniższe dane:

— tytuł książki, autor, rok wydania, ilość stron, tomów
— numer biblioteczny
— cena zakupu (ewentualne koszty oprawy)
— data zakupu (numer faktury),

c) szczegółową ewidencję książek wypożyczonych należy prowadzić w/g osób, które książki wypożyczyły i które odpowiadają materialnie z tego tytułu w przypadku zagubienia lub zniszczenia książki.

4. Zagubienie lub zniszczenie książki, czasopisma itp. księguje się jak niżej w wartości nabycia (cena zakupu plus koszty ewentualnej oprawy).

Wn — 080(076) „Roszczenia z tytułu mank, ubytków i strat"
Ma — 128 „Przedmioty nietrwałe" (w użytkowaniu)
oraz zapis równoległy
Wn — 129 „Zużycie przedmiotów nietrwałych"
Ma — 201 „Straty i zyski".

5. Jednocześnie wyjaśnia się, że wydawnictwa o charakterze książkowym nie wchodzące w skład biblioteki (o krótkotrwałej użyteczności np. rozkłady jazdy, książki telefoniczne itp.) księguje się bezpośrednio w koszty bez wprowadzania ich do ewidencji omówionej w p. 3 niniejszego pisma.

DYREKTOR DEPARTAMENTU

S. Wojciechowski

87.

PISMO OKÓLNE Nr 21

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

CENTRALNA KSIĘGOWOŚĆ

Znak: KS-I/D-1a

z dnia 29 maja 1954 r.

Centralna Księgowość podaje niżej wytyczne i wyjaśnienia udzielone przez Departament Księgowości Ministerstwa Finansów, dotyczące niektórych zagadnień księgowych:

1. Ewidencja drobnych zakupów materiałów.

W związku z podnoszonymi wątpliwościami, czy dopuszczalne jest pomijanie kont zapasowych w zakresie ewidencji księgowej drobnych zakupów materiałów, które zostają przekazywane wprost do zużycia, wyjaśnia się co następuje:

Nieprzeprowadzanie przez konta służące do ewidencji zapasów materiałowych (zarówno syntetyczne jak i analityczne) zakupionych za gotówkę drobnych ilości materiałów, które zostają oddane wprost do zużycia (z pominięciem magazynu) o ile podlegają one księgowaniu wprost w ciężar odpowiednich kont kosztów ogólnych jest w zasadzie dopuszczalne. Nieodzownym warunkiem jednak, jaki musi być bezwzględnie zachowany przy takim trybie postępowania jest stosowanie dokumentacji zabezpieczającej w pełni przed ewentualnymi nadużyciami, tak np. należy przestrzegać zasady, ażeby odnośny dowód zakupu, względnie dowód rozliczenia zaliczki pobranej na zakup materiałów zawierał odpowiednią adnotację kierownika komórki, dla której zakupiono i wydano do zużycia dane materiały, potwierdzającą ich otrzymanie. Dalszym wymogiem jest, ażeby zakupów tego rodzaju dokonywali specjalnie do tego upoważnieni pracownicy (w zasadzie krąg tych pracowników winien ograniczać się do 1 — 2 osób).

2. Tryb postępowania z końcowymi saldami na kontach należności i zobowiązań.

W związku ze zgłoszonymi wątpliwościami czy przepisy nakazujące okresowe uzgadnianie z kontrahentami stanów należności i zobowiązań celem wykazywania ich w sprawozdaniach finansowych w potwierdzonej wysokości dotyczą również tzw. „końcówek" należności i zobowiązań, tj. pozostałych po przeprowadzeniu zasadniczych rozliczeń sald, których wysokość nie przekracza kwoty 5.— (pięć) złotych, wyjaśnia się, co następuje:

W zakresie „końcówek" należności i zobowiązań pozostałych po przeprowadzeniu zasadniczych rozliczeń, których wysokość nie przekracza kwoty zł 5,— nie ma obowiązku uzgadniania ich stanu z kontrahentami i salda ich zwolnione są od obowiązku potwierdzania.

Ponadto wyjaśnia się, że kwoty „końcówek" figurujące na kontach niewykazujących obrotów w ciągu 3 miesięcy, mogą być spisane na konto „straty i zyski" na podstawie decyzji dyrektora (kierownika) przedsiębiorstwa, wydanej na wniosek głównego księgowego. Powyższe nie dotyczy jednak sald na kontach rejestrujących rozliczenia z pracownikami w czasie gdy związani są z przedsiębiorstwem umową o pracę (w czasie ich zatrudniania).

3. Wykazywanie w sprawozdawczości okresowej pozycji „materiały w drodze", „koszty zakupu", „różnice wyceny".

W związku z wątpliwościami, odnośnie sposobu wykazywania w sprawozdawczości okresowej pozycji „materiały w drodze", „koszty zakupu" i „różnicę wyceny" wyjaśnia się, że w bilansach za miesiące (kwartały) nie kończące roku należy podawać powyższe pozycje nie w rozbiciu na poszczególne grupy materiałów, jak to ma miejsce w bilansie rocznym, lecz w formie odrębnych pozycji sprawozdawczych i to zarówno w rubryce „dane z bilansu otwarcia" jak i w rubryce „dane na koniec okresu sprawozdawczego".

4. Księgowanie wynagrodzeń wypłacanych za lata ubiegłe.

Należności pracowników z tytułu wynagrodzeń za okresy ubiegłe wypłacone na podstawie, czy to wyroków sądowych, czy też w wyniku ich bezsporności obciążają zgodnie z Uchwałą Nr 53 Prezydium Rządu z dnia 10.I.1953 r. (Monitor Polski Nr A-15, poz. 210) fundusz płac tego miesiąca, w którym nastąpiła wypłata.

W związku z powyższym, wobec niejednolitego księgowania powyższych wypłat, wyjaśnia się, że wynagrodzenia wypłacane za lata ubiegłe należy wprawdzie księgować w ciężar

konta „straty i zyski", ale za pośrednictwem konta „płace". Odpowiednie księgowania winny przebiegać następująco:

a) kwota listy płacy
Wn „płace"
Ma „pracownicy za płace",

b) rozliczenie kwoty wynagrodzenia za lata ubiegłe
Wn „straty i zyski"
Ma „płace".

5. Ewidencja zwrotów środków P.I. z lat ubiegłych.

W związku ze zgłoszonymi wątpliwościami oraz trudnościami na odcinku uzgadniania z Bankiem Inwestycyjnym w zakresie środków zużytych na finansowanie inwestycji wyjaśnia się, że zasada ustalona w piśmie okólnym Nr 49 Departamentu Księgowości M. B. Przem. z dnia 21 sierpnia 1953 r. (Biuletyn M. B. Przem. Nr 16(38), poz. 108) obowiązuje nadal w odniesieniu do wszystkich zwrotów P.I., które dokonywane są po upływie okresu objętego danym planem (zwroty P.I. 1953 po 31.XII.1953 itd.).

Jednocześnie wyjaśnia się, że w sprawozdaniach finansowych z działalności inwestycyjnej należy podawać stan subkonta pasywnego (bez zmniejszeń z tytułu zwrotów), którego saldo winno być całkowicie zgodne z zapisami księgowymi oddziałów banku finansującego inwestycje.

DYREKTOR

S. Wojciechowski

88.

PISMO OKÓLNE Nr 22

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

CENTRALNA KSIĘGOWOŚĆ

KS-I/D-1a

z dnia 31 maja 1954 r.

dotyczy zasad ujęcia zmian danych bilansu otwarcia.

W związku z przeprowadzoną akcją zatwierdzania bilansów jednostek budownictwa przemysłowego za 1953 r., Centralna Księgowość przypomina o następujących księgowych zasadach ujęcia w bilansach 1954 r. zmian w danych bilansu otwarcia.

1. Obowiązek dokonywania w sprawozdawczości przez przedsiębiorstwa i zakłady zmian w danych bilansu otwarcia, w wyniku zatwierdzenia bilansu, dotyczy następujących grup kont w obrębie których następują w księgach roku sprawozdawczego (następnego po roku, którego dotyczy zatwierdzony bilans) przeksięgowania likwidujące salda wykazane w bilansie roku ubiegłego, względnie w niektórych grupach również roczne zapisy wyrównawcze.

1) 014 „Inwestycje zakończone"
017 „Finansowanie inwestycji"
024 „Fundusze na inwestycje i remonty kapitalne"

2) 015 „Remonty kapitalne"
024 „Fundusze na inwestycje i remonty kapitalne"

3) 032 „Finansowanie środków obrotowych"
033 „Dotacje na pokrycie planowych strat"
035 „Odprowadzenie nadwyżek środków obrotowych"
036 „Przelewy części zysku przeznaczonej dla budżetu"
031 „Fundusz statutowy"

4) 037 „Przelewy części zysku na inwestycje"
106 „Inne fundusze"
024 „Fundusze na inwestycje i remonty kapitalne"
031 „Fundusz statutowy"
(w jednostkach na ograniczonym rozrachunku gospodarczym — zamiast konta 031 — konto 091 „Rozrachunki z tytułu wydzielonych środków")

5) 095 „Scentralizowane rozrachunki z budżetem"
043 „Rachunek rozliczeniowy"
031 „Fundusz statutowy"

6) 039 „Odpisy na fundusze specjalnego przeznaczenia"
102 „Fundusz zakładowy"
031 „Fundusz statutowy"
(w jednostkach na ograniczonym rozrachunku gospodarczym — zamiast konta 031 — konto 091 „Rozrachunki z tytułu wydzielonych środków")
Ta grupa kont występuje wyłącznie w jednostkach podległych C. Zarządowi Produkcji Pomocniczej.

7) 201 „Straty i zyski"
031 „Fundusz statutowy"
(w jednostkach na ograniczonym rozrachunku gospodarczym zamiast konta 031 — konto 091 „Rozrachunki z tytułu wydzielonych środków", a w jednostkach handlowych i w oddziałach zaopatrzenia robotniczego zamiast konta 201 — konto 214).

2. Zmniejszenie umorzeń środków trwałych w wyniku dokonanych w nich remontach kapitalnych należy przeprowadzać, zgodnie z przyjętą dotychczas zasadą, w momencie oddania do eksploatacji wyremontowanego obiektu na kontach 003 i 031 w roku bieżącym (o ile nie zachodzi wyjątkowy wypadek ukończenia remontu w roku sprawozdawczym, a oddanie do eksploatacji w roku następnym).

3. Księgowania wymienione w pkt 1 dokonane być mają pod datą zatwierdzenia bilansu przedsiębiorstwa lub zakładu na podstawie odpowiedniego polecenia księgowania.

Obroty wynikające z wymienionych księgowań mają być jednak traktowane jako obroty zmieniające wysokość sald bilansu otwarcia, a nie jako obroty okresu sprawozdawczego.

Gdyby do końca roku sprawozdawczego bilans za rok ubiegły nie został zatwierdzony, wyżej wymienione księgowania mają być dokonane pod datą 31 grudnia roku sprawozdawczego (tzn. bieżącego, a nie roku którego dotyczy bilans).

4. Zmiany w danych bilansu otwarcia w zakresie wymienionych w pkt 1 grup kont wypływać winny z następujących zapisów księgowych:

1) **w odniesieniu do pktu 1 — 1)**

przeniesienia na ciężar kont 017 „Finansowanie inwestycji" i 024 „Fundusze na inwestycje i remonty kapitalne" sumy kosztów poniesionych na poszczególne inwestycje zakończone, zebranych na koncie 014 „Inwestycje zakończone" — do wysokości odpowiadających im sald kont 017 i 024.

2) **do pktu 1 — 2)**

przeniesienia na ciężar konta 024 „Fundusze na inwestycje i remonty kapitalne" kosztów zakończonych remontów kapitalnych, zebranych na koncie 015 „Remonty kapitalne" — do wysokości salda konta 024.

3) **do pktu 1 — 3)**

przeniesienia:

a) **dotacji otrzymanych w roku ubiegłym** bez względu na to za jaki okres je otrzymano, zarejestrowanych na kontach 032 „Finansowanie środków obrotowych" i 033 „Dotacje na pokrycie planowych strat" — na dobro konta 031,

b) **wypłat dokonanych w roku ubiegłym,** bez względu na to za jaki okres je dokonano, zarejestrowanych na kontach 035 „Odprowadzenie nadwyżek środków obrotowych" i 036 „Przelewy części zysku" — w ciężar konta 031.

Uwaga:

Wypłaty i wpłaty dokonane w roku sprawozdawczym za rok ubiegły nie podlegają przeksięgowaniu na konto 031 w księgach roku sprawozdawczego (np. wpłata do budżetu z zysku za rok 1953 dokonana w roku 1954 będzie podlegała przeksięgowaniu na konto 031 nie w księgach roku 1954, lecz w księgach roku 1955).

4) **do pktu 1 — 4)**

przeniesienia w ciężar konta 031:

a) salda konta 037 „Przelewy części zysku na inwestycje" na dzień 1 stycznia roku sprawozdawczego,

b) sumy ewentualnego wyrównawczego odpisu z zysku na inwestycje, dokonanego w księgach roku sprawozdawczego za rok ubiegły,

5) **do pktu 1 — 5)**

a) wprowadzenia w saldach kont analitycznych konta 095 rejestrujących wpłaty (wypłaty) **dokonane w roku ubiegłym** zmian jakie powoduje rozdysponowanie ewentualnego salda konta 043 „Rachunek rozliczeń" oraz 046 „Środki pieniężne w drodze", prowadzonych przez nadzorujący jednostkę centralny zarząd względnie przedsiębiorstwo podległe bezpośrednio Ministerstwu. (Zmiany te winny być uwidocznione i w obrotach na koncie syntetycznym),

b) przeniesienia sald kont analitycznych, prowadzonych do konta 095 i wykazujących stan wpłat (wypłat), **dokonanych w roku ubiegłym,** skorygowanych o księgowania w pkt a).

Księgowania dokonywane przez przedsiębiorstwa i zakłady wymienione w pkt. a) oparte być mają:

ba) w przypadku przekazania tych środków przez centralny zarząd (jednostkę równorzędną) na rzecz przedsiębiorstwa lub zakładu — na odpowiednim wyciągu bankowym i zawiadomienia centralnego zarządu (jednostki równorzędnej) informującym, że otrzymana przez przedsiębiorstwo lub zakład kwota pochodzi z salda na dzień 1 stycznia kont 043 i 046,

bb) w przypadku przekazania tych środków przez centralny zarząd (jednostkę równorzędną) na rzecz budżetu względnie innego centralnego zarządu (jednostki równorzędnej) — na odpowiednim zawiadomieniu właściwego centralnego zarządu.

(Obowiązek wysyłania takich zawiadomień nałożyło na centralne zarządy i jednostki równorzędne pismo okólne Nr 12 Departamentu Księgowości Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego z dnia 26 kwietnia 1954 r.).

Zapisy o których mowa w pkt 5 ba) rejestrowane być mają pod datą otrzymania wyciągu bankowego na stronie Dt konta 043 i stronie Ct konta 095 z jednoczesnym odnotowaniem ich na kontach analitycznych prowadzonych do konta 095 **jako wpłat (zwrotów wypłat) dokonanych w roku ubiegłym.**

Zapisy o których mowa w pkt 5 bb) rejestrowane być mają pod datą otrzymania odpowiedniego zawiadomienia na stronie Dt i Ct konta syntetycznego 095 z równoczesnym odnotowaniem ich na kontach analitycznych prowadzonych do konta 095. **Odnotowanie to polega na przekwalifikowaniu wypłat dokonanych w roku ubiegłym na wypłaty dokonane w roku bieżącym.**

Przeniesienie sald z bilansu otwarcia kont analitycznych do konta 095 i rejestrujących stan wypłat dokonanych w roku ubiegłym, na konto 031 (po uprzednim ich skorygowaniu w sposób wyżej wskazany), dokonane być może jedynie na podstawie i pod datą otrzymania zawiadomienia centralnego zarządu ustalającego wysokość sum podlegających przeksięgowaniu na konto 031.

Zapisy związane z przeniesieniem salda konta 095 na konto 031 dokonywać należy:

— dotyczące wpłat na rzecz przedsiębiorstwa po stronie Dt konta 095 i stronie Ct konta 031

— dotyczące wypłat na rzecz przedsiębiorstwa po stronie Ct konta 095 i stronie Dt konta 031.

Uwaga

a) centralny zarząd ma obowiązek wysłać zawiadomienie o wysokości sum wpłat i wypłat dokonanych w roku ubiegłym — podlegających przeksięgowaniu na konto 031 najpóźniej do dnia 31 grudnia następnego roku po roku w którym dokonano wpłat i wypłat. Przeniesienie na konto 031 wpłat i wypłat dokonanych w ubiegłym roku nie może więc być dokonane później aniżeli pod datą 31 grudnia roku sprawozdawczego (roku następnego po roku, w którym dokonano wpłat i wypłat).

b) w przypadku, gdy centralny zarząd ustali, że sumy podlegające przeniesieniu na konto 031 będą mniejsze od salda z bilansu otwarcia (np. z powodu przekwalifikowania wypłat dokonanych w roku ubiegłym na wypłaty dokonane w roku bieżącym) — wówczas różnica między saldem konta 095 z bilansu otwarcia, a sumą przeniesioną na konto 031 podlega wykazywaniu w sprawozdaniach w dalszym ciągu jako „dane z bilansu otwarcia". Różnica ta zostanie przeniesiona na konto 031 dopiero w księgach roku następnego po sprawozdawczym.

6) **do pktu 1—6)**

przeniesiona w ciężar konta 031 salda konta 039 „Odpisy na fundusze specjalnego przeznaczenia" na dzień 1 stycznia roku sprawozdawczego, powiększonego lub pomniejszonego o sumy ewentualnych wyrównawczych

odpisów za rok ubiegły, dokonanych w księgach roku sprawozdawczego.

7) **do pktu 1—7)**

przeniesienia wyniku netto działalności przedsiębiorstwa lub zakładu za rok ubiegły odpowiednio na stronę Dt lub Ct konta 031.

5. Omawiane wyżej zapisy (obroty) należy wykazywać odrębnie od obrotów okresu sprawozdawczego. W związku z tym zaleca się przeznaczyć kolejne początkowe kolumny zestawienia obrotów i sald na:

a) salda pierwotne bilansu otwarcia,
b) obroty wynikające z zatwierdzenia bilansu za rok ubiegły, zmieniające pierwotne salda bilansu otwarcia,
c) razem salda bilansu otwarcia (a + b).

6. W związku z przyjętą obecnie w pkt 3 niniejszego pisma (w ostatnim zdaniu tego pktu) — zasadą postępowania z przeksięgowaniem sald podlegających kompensacie w przypadku niezatwierdzenia bilansu za rok ubiegły do końca roku sprawozdawczego, zmienia się treść pktu 7 pisma okólnego Nr 13 Departamentu Księgowości MBPrzem. z dnia 26.IV.br. (Biuletyn MBPrzem. Nr 10(55), poz. 66), jak następuje:

„W przypadku, gdy zatwierdzenie bilansu za rok ubiegły nie zostanie dokonane do końca roku bieżącego, przeksięgowania, o których mowa w pkt 6 należy dokonać pod datą 31 grudnia roku bieżącego".

7. Postanowienia niniejszego pisma okólnego obowiązują od dnia 1 stycznia 1954 r.

DYREKTOR **S. Wojciechowski**

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego

Gabinet Ministra

Warszawa, Krucza 24/26. Telefon 834-81

Telefon wewnętrzny: Redakcji 307; Administracji 495

Prenumerata: roczna zł 30.—, numer pojedynczy zł 1.—

Prenumeratę należy wpłacać na konto: N.B.P. konto 1529-91-162 cz. 7 — dział 5 — rozdział 17

OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA RYCZAŁTEM

(miejsce na adres odbiorcy)

Adres zwrotny: **Warszawa, ul. Krucza 24/26**

Druk. LSW. W-wa, Al. Jerozolimskie 123. Pap. sat. kl. VII. Zam. 1466c z dn. 14.VI.54 r. 5-B-16727

Druk ukończono 22.VI.54 r.